

den Præst ville vi ikke have; dersom man indrømmede Menighederne et endeligt Veto, saa gav man dem altsaa i Virkeligheden mere, end de havde paa Christian den Stes Lovs Tid. Jeg kunde imidlertid ganske vist ønske, at Menighederne fik nogen Indflydelse med Hensyn til Valget af deres Præster. Det forekommer mig, at det Heldigste og Dnsfeligste vilde være, om de fik den Indflydelse i denne Retning, som ogsaa blev angiven af det ærede Medlem for Thisted Amts Abo Valgkreds, at hvor der virkelig bestod et Tillids- og Hengivenhedsforhold mellem en Menighed og en enkelt bestemt Mand, og Menigheden fremsatte Dnsfket om at faae denne Mand til Præst, dette da blev taget særdeles i Betragtning. Det er imidlertid faare vanffeligt at ordne dette gjennem Lovgivningen, og det kan gjerne være, at man ikke kan komme videre end at henvise det til Regjeringen at tage saadanne Hensyn i tilbørlig Grad, og gjøre den Indflydelse gjældende, som Folkerepresentationen kan have paa Regjeringen, for at bevirke, at Regjeringen i denne Henseende gjør, hvad man anser for at være heldigt. Det foreliggende Forslag forekommer mig, som sagt, hvad man end maatte mene om de forskjellige andre Maader, hvorpaa Sagen kan ordnes, ikke at egne sig til at føres videre frem.

Bøertelsen: Jeg kan fatte mig kort, da jeg i alt Væsentligt kan erklære mig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Vriz). Det har ogsaa foresvævet mig, at det nærværende Lovforslag hviler paa et falsk Grundlag, paa den Forudsætning, at Trangen og Fordringerne altid stemte overeens, eller med andre Ord, at Sognebeboerne med klar Erkjendelse af deres aandelige Trang i Sandhed ogsaa ønskede den præstelige Betjening, som er dem tjenligst. Dette er saa langt fra Tilfældet, at det jo netop mange Gange er saaledes, at et Sogns Beboere havde bedst af at faae en Præst, som de ikke ønskede dem. Jeg vil sige, naar der f. Ex. herskede blandt Fleertallet af Sognebeboerne Sløvhed og Uegghydighed, saa skulde de ikke have en Præst, der kunde bedaae dem ved at tilfløre Faren og holde dem i Uegghydighed, men netop

en Mand, der med Besindighed og Alvor kunde vække dem af deres Sløvhed. Eller naar i et Sogn en eensidig og sygelig Retning har vundet Overhaand, var det ikke heldigt, at de fik en Mand, der gik i samme Retning; og netop derfor ikke vilde være den rette Præst for dem, hvilket derimod en Mand vilde være, der med Besindighed og Sagtmødighed kunde føre dem i en lysere og sundere Retning. Det er jo ganske vist, at Folk ville indvende: Men tages der da ved den nuværende Besættelsesmaade af Præsteembederne et saadant Hensyn til de enkelte Egnes Trang? Og man kan jo sige som saa, at meget ofte have Kirkeministrene ikke været heldige med Besættelsen af Præsteembederne, fordi de have maattet tage Hensyn til Aldersordenen og Examens karaktererne, saadanne Hensyn altsaa, der have forhindret dem fra at tage tilbørligt Hensyn til de særlige Forhold paa de forskjellige Steder; men i alle Tilfælde er der Mulighed for, at der kan tages et saadant Hensyn af Regjeringen, en saadan Mulighed, for hvilken Veien ligesom affæres, naar Sagen lægges uden videre i umodne Valgeres Hænder; thi det er virkelig en afgjort Sag, at ved at lægge Valgretten over i Sognebeboernes Hænder lægger man et stort Ansvar paa dem, et Ansvar, som en sammenvoven og fuldmoden Christenmenighed kan have fuldt op med at bære, endstige da Sognemenighederne, saaledes som de i Virkeligheden ere, hvor Mange ere ligegyldige for, hvem de faae til Præst, og Mange virkelig ere udygtige og umodne til at udføre et heldigt Valg. Det nærværende Lovforslag hviler omtrent paa det samme Grundlag som den nuværende Besættelsesmaade af Skolelærerembederne. Det er blevet sagt, at denne har viist sig heldig i sine Følger. Jeg troer rigtignok, at man paa mange Steder har Erfaring for, at store Misligheder klæbe ved den nuværende Besættelsesmaade af Skolelærerembederne, især er der den, at Indstillingen ikke behøver at være motiveret, ledtaget af klare Grunde for, at man netop har udtaget disse Tre; thi hvis Indstillingerne skulde begrundes, vilde Folk ikke kunde indstilles, der ikke have nogen anden Berettigelse til at komme i Betragtning end maastee den, at de i Tilfælde af, at de faae Embedet, have lovet at forlove